

Výroční zpráva o činnosti České konference rektorů za rok 2010

Výroční zpráva, jejíž návrh na základě dílčích zpráv místopředsedů České konference rektorů (ČKR) předložil předseda ČKR Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., byla Plénem ČKR na jeho 109. zasedání, Výročním shromáždění ČKR, projednána a schválena (Plzeň, 17. února 2011).

Tato zpráva podává přehled hlavních činností, kterým se ČKR jako orgán reprezentace vysokých škol věnovala v roce 2010. Členěna je do pěti částí, odpovídajících kompetencím jednotlivých místopředsedů. Předsednictvo ČKR, které má dvouleté funkční období vždy od 1. srpna do 31. července, pracovalo od 1. ledna do 31. ledna 2010 ve složení P. Fiala (předseda), V. Večerek (místopředseda pro oblast vzdělávání), V. Hampl (místopředseda pro oblast tvůrčích činností), V. Havlíček (místopředseda pro záležitosti ekonomické a sociální), J. Málek (místopředseda pro vnější záležitosti), L. Chaloupka (místopředseda pro záležitosti legislativní a organizační). Vzhledem k tomu, že J. Málkovi skončilo 31. ledna 2010 rektorské funkční období a tím také členství v ČKR a v Předsednictvu ČKR, konala se doplňující volba místopředsedy ČKR na funkční období od 18. února 2010 do 31. července 2011 na nejbližším zasedání Pléna ČKR (104. zasedání Pléna ČKR, Výroční shromáždění ČKR, Ústí nad Labem, 18.-19.2.2010). Místopředsedou ČKR pro vnější záležitosti byl zvolen K. Rais. Od 1. února 2010 do 18. února 2010 pracovalo Předsednictvo ČKR pouze v pětičlenném složení. Administrativní a koordinační záležitosti zajišťovala Kancelář ČKR vedená tajemnicí ČKR M. Fojtíkovou.

Plénem ČKR zasedalo v roce 2010 pětkrát, Předsednictvo ČKR devětkrát, vždy podle předem připraveného programu. Programy jednání všech zasedání a usnesení, která na nich byla přijata, jsou dosažitelné na webu ČKR na internetové adrese <http://crc.muni.cz>. V roce 2010 se konalo navíc mimořádné zasedání Komory rektorů veřejných a státních vysokých škol ČKR a také – jako každý rok – Slavnostní zahájení akademického roku 2010/2011 vysokých škol ČR. Obě akce se uskutečnily v Plzni péčí Západočeské univerzity v Plzni.

Přehled zasedání Pléna ČKR v roce 2010:

- 104. zasedání Pléna ČKR, Výroční shromáždění ČKR, 18.-19.2.2010, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Ústí nad Labem;
- 105. zasedání Pléna ČKR, 22.4.2010, Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., Praha;
- 106. zasedání Pléna ČKR, 24.6.2010, Slezská univerzita v Opavě, Opava;
- 107. zasedání Pléna ČKR, 9.-10.9.2010, Univerzita Pardubice, Dřítěč u Pardubice;
- 108. zasedání Pléna ČKR, 2.12.2010, CEVRO Institut, o.p.s., Praha.

Přehled zasedání Předsednictva ČKR v roce 2010:

- 95. zasedání Předsednictva ČKR, 15.1.2010, České vysoké učení technické v Praze, Praha;
- 96. zasedání Předsednictva ČKR, 18.2.2010, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Ústí nad Labem;
- 97. zasedání Předsednictva ČKR, 23.3.2010, Masarykova univerzita, Brno;
- 98. zasedání Předsednictva ČKR, 14.5.2010, Univerzita Karlova v Praze, Praha;
- 99. zasedání Předsednictva ČKR, 24.6.2010, Slezská univerzita v Opavě, Opava;
- 100. zasedání Předsednictva ČKR, 9.9.2010, Univerzita Pardubice, Dřítěč u Pardubice;

- 101. zasedání Předsednictva ČKR (mimořádné), 17.9.2010, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Praha;
- 102. zasedání Předsednictva ČKR, 9.11.2010, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Praha;
- 103. zasedání Předsednictva ČKR, 2.12.2010, CEVRO Institut, o.p.s., Praha.

Oblast vzdělávání

V roce 2010 se ČKR věnovala několika oblastem týkajícím se vzdělávání na vysokých školách České republiky.

ČKR se zabývala hlavními směry možné reformy terciárního vzdělávání. V návaznosti na přípravu této reformy ze strany MŠMT zřídila ČKR pracovní skupinu Pro reformu terciárního vzdělávání, která vypracovala dokument „Idea reformy terciárního vzdělávání“ obsahující zásadní poziční stanoviska ČKR, týkající se dalších směrů rozvoje terciárního vzdělávání. Tento dokument současně vyjádřil aktivní úsilí ČKR podílet se na přípravě změn, které v pozitivním směru nastaví rámec pro další rozvoj českého vysokého školství.

V oblasti rozvoje kvality vysokých škol ČKR pokračovala ve spolupráci s Akreditační komisí. Prostřednictvím svých zástupců se účastnila aktivit souvisejících s činností Akreditační komise. Na žádost MŠMT předložila nominaci na nové členy Akreditační komise na místo těch, kterým již vypršel mandát. Je třeba však konstatovat, že při jmenování nových členů Akreditační komise stanovisko ČKR významně zvažováno není. ČKR se také podílela na procesu vnějšího hodnocení Akreditační komise. ČKR podpořila činnost Akreditační komise jako instituce pro udržování a zvyšování kvality vysokých škol.

V oblasti hodnocení kvality vysokoškolského vzdělávání se ČKR podílela na přípravě odborných setkání zabývajících se kvalitou vysokých škol. V uplynulém období se jednalo o Seminář z cyklu Hodnocení kvality vysokých škol nazvaný Současné trendy v hodnocení kvality, který se konal ve spolupráci Centra pro studium vysokého školství, Rady vysokých škol a ČKR.

Na základě jednání ČKR s předsedou Vlády České republiky a s ministrem školství mládeže a tělovýchovy, kde byl ze strany premiéra i ministra vyjádřen požadavek vypracovat systém posuzování úrovně kvality vysokých škol, zřídila ČKR pracovní skupinu pro hodnocení výkonnosti a kvality vysokých škol. Tato skupina zpracovala materiál týkající se možnosti hodnocení výkonnosti a kvality vysokých škol obsahující principy systému založeného na stanovení hodnocených oblastí, vymezení ukazatelů zpravidla na základě poměrových hodnot, určení optimální výkonnosti a kvalitativní úrovně, stanovení váhy pro jednotlivé ukazatele a oblastí v celkovém systému s následnou diferenciací podle jednotlivých misí vysokých škol s vyjádřením způsobu posuzování plnění tohoto jejich poslání v systému vysokých škol. Tento materiál bude předložen ČKR v dalším období.

ČKR se také podílí na řešení projektu Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání (Q-Ram), z něhož vcházejí některé podklady pro připravovanou reformu terciárního vzdělávání. Byl nominován zástupce ČKR do řídicího výboru tohoto projektu.

ČKR se zapojila také do přípravy procesu vyhlášení dalších výzev pro Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) a doporučila MŠMT oblasti, pro které by bylo možné další výzvy v rámci OP VK pro rozvoj vysokého školství směřovat.

V souvislosti s přípravou státních maturit ze strany MŠMT formulovala ČKR stanovisko podporující myšlenku konání státních maturit i jako možné srovnávací zkoušky maturantů a možnosti porovnání kvality středních škol s perspektivní možností využít výsledků státních maturit jako významného podkladu pro přijímací řízení na vysoké školy. Přičemž vlastním obsahovým a technickým zajištěním státních maturit se ČKR nezabývala.

ČKR také připomínkovala Zprávu o plnění Implementačního plánu Strategie celoživotního učení za rok 2009 pro MŠMT.

Na žádost MŠMT se ČKR vyjadřovala k pracovnímu materiálu Akční plán strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Tento materiál předpokládal zapojení ČKR ve smyslu plnění úkolů vyplývajících z tohoto akčního plánu. ČKR však nedisponuje kompetencí pro finanční nebo metodickou podporu úkolů, které si stanovil Akční plán strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj, a proto odkázala předkladatele akčního plánu na přímé jednání s jednotlivými vysokými školami. Následně ČKR zpracovala stanovisko k Akčnímu plánu na léta 2011-2012 Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008-2015).

V oblasti vzdělávání se v rámci ČKR stalo významnou skutečností společné slavnostní zahajování akademického roku všemi vysokými školami. Pro akademický rok 2010/2011 se tento významný akademický obřad uskutečnil na Západočeské univerzitě v Plzni.

Na Plénu ČKR i v Předsednictvu ČKR v průběhu roku 2010 byly projednávány některé další problematiky ovlivňující vzdělávání na vysokých školách, zejména oblast hodnocení výsledků vědy, výzkumu a inovací na vysokých školách, rozpočet vysokých škol, a další.

Oblast tvůrčích činností

Tak jako v předchozích letech ČKR i v roce 2010 podporovala vědeckou a další tvůrčí činnost na vysokých školách tím, že se aktivně účastnila tvorby a modifikací politiky veřejné podpory a řízení těchto činností jak v rámci ČR, tak i v EU.

ČKR se především aktivně účastnila práce Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI). Členy RVVI byli členové ČKR P. Fiala a (od května) V. Hampl. Mimoto ČKR připomínkovala všechny materiály RVVI, které byly určeny pro vnější připomínkového řízení (kde je ČKR účastníkem). Mezi nejvýznamnější připomínkované a projednávané materiály patřila Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů klíčová z hlediska institucionálního financování vědeckých institucí (tedy i vysokých škol).

Zejména financování vědecké a další tvůrčí činnosti, ale i problematika reforem systému výzkumu a vývoje byla předmětem vystoupení předsedy a místopředsedů ČKR na schůzích Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a jeho podvýboru pro vědu a vysoké školy. Členové Předsednictva ČKR se aktivně účastnili i relevantních jednání v Senátu Parlamentu ČR.

Kromě systému financování vědecké a další tvůrčí činnosti jednala ČKR o dalších důležitých tématech této oblasti, zejména o projektech Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, jejich kofinancování a budoucí udržitelnosti, a dále o projektu tzv. Cestovní mapy velkých infrastruktur výzkumu ČR. Připomínkovala i návrhy na financování některých konkrétních infrastruktur (THALES, JHR, SHARE, BBMRI, CESNET, CESSDA, CzechCOS/ICOS, CzechGeo/EPOS, CzechPolar, CZERA, ESS, ESS-survey, LINDAT/CLARIN, PALS, Reaktory Řež). ČKR usilovala o vyřešení situace vzniklé v souvislosti s ukončením programu výzkumných center MŠMT. Členové ČKR se účastnili projektu MŠMT „Mezinárodní audit výzkumu, vývoje a inovací v ČR“.

V první třetině roku 2010 vyvrcholila série jednání u kulatého stolu o budoucnosti systému a financování VaV v ČR, kde ČKR zastupoval předseda P. Fiala a místopředseda pro oblast tvůrčích činností V. Hampl. Při těchto jednáních argumentovali zástupci ČKR ve prospěch zjednodušení, zpřehlednění a zrovnoprávnění systému veřejné podpory výzkumných institucí, ve prospěch zásadního podílu doložitelných výsledků a jejich kvality v kritériích financování, a ve prospěch potřebnosti veřejné podpory základního výzkumu (včetně humanitních oborů), která nesmí být ohrožována – byť dobře míněnými – snahami o navýšení podpory inovačního transferu.

Vědecké a tvůrčí činnosti se – v roce 2010 nově – výrazně týkala i činnost zástupců ČKR v Reprezentativní komisi MŠMT pro rozpis rozpočtu veřejných vysokých škol. V jejím rámci byl projednáván, členy ČKR připomínkovan a posléze akceptován návrh uplatňovat při rozdělování prostředků na vzdělávací činnost i kritéria reflektující kvalitu vědeckého prostředí jednotlivých vysokých škol.

ČKR se podílela na práci Výboru pro evropský výzkumný prostor (VERA), zřízený v dubnu 2010 Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy. ČKR zastupoval nejprve místopředseda V. Hampl, od září 2010 z pověření Předsednictva ČKR prorektor UK pro vědeckou a tvůrčí činnost P. Volf. Prostřednictvím tohoto výboru se ČKR podílela mj. na vzniku stanoviska ČR k přípravě 8. výzkumného rámcového programu EU.

ČKR se tradičně účastnila i formování evropské politiky výzkumu a vývoje. Např. zástupci ČKR se účastnili práce European Platform of Universities engaged in Energy/Energy Technology Research (místopředseda pro záležitosti ekonomické a sociální V. Havlíček) či Research Policy Working Group Evropské univerzitní asociace (místopředseda pro oblast tvůrčích činností V. Hampl).

ČKR podobně jako v dřívějších letech poskytovala své odborníky do řady pracovních skupin a komisí pracujících na jednotlivých aspektech vědní politiky v ČR (např. Konzultační panel k Národní strategii k elektronickým dovednostem, oponenti programu NAKI, Rady podprogramů Programu ALFA, Pracovní skupina pro přípravu Programu OMEGA) a připomínkovala příslušné materiály (např. Národní kosmický plán či Stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020 – Unie inovací).

Záležitosti ekonomické a sociální

Hlavní aktivitou Předsednictva ČKR v ekonomické oblasti bylo jednak řešení aktuálních otázek realizace rozpočtu roku 2010, jednak řešení přípravy kapitoly státního rozpočtu pro financování veřejných vysokých škol na rok 2011 a zahájení diskuse o nových zásadách financování veřejných vysokých škol pro roky 2012 a další.

Na žádost předsedy ČKR P. Fialy došlo 17. prosince 2009 k pracovnímu setkání s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy, při kterém byl projednán rozpočet veřejných vysokých škol. Schůzky se kromě předsedy ČKR zúčastnili místopředsedové ČKR. Následně proběhlo zasedání Reprezentativní komise pro rozpis rozpočtu veřejných vysokých škol (RK). Na tomto zasedání sdělil náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství V. Růžička, že po jednání paní ministryně s premiérem a ministrem financí bude schválený rozpočet roku 2010 pro veřejné vysoké školy posílen o 1 mld. Kč. S tímto předpokladem byly pak dohodnuty procentní podíly na jednotlivé dílčí ukazatele rozpisu NIV pro rok 2010. MŠMT akceptovalo většinový názor členů RK, že prioritou navýšení jsou především normativní ukazatele v okruhu I a dále zpochybnění posílení ukazatele B2, který byl ponechán na úrovni roku 2009. Dále byl navýšen ukazatel C (stipendia doktorandů) a navrženo menší snížení (3,75 % oproti 7 %) ubytovacích stipendií.

Koncem ledna 2010 se objevily rozporuplné informace o příslibeném navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol. Předseda ČKR P. Fiala a místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální V. Havlíček jednali opakovaně s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy a s její první náměstkyní. Výsledkem bylo potvrzení, že vládou přidělené prostředky veřejným vysokým školám ve výši 800 mil. Kč skutečně přijdou.

Dne 10. února 2010 proběhlo další zasedání RK, na kterém byla obsáhle diskutována první verze návrhu MŠMT pro zásady financování veřejných vysokých škol pro rok 2011. Vzhledem k velkému množství někdy i protichůdných připomínek slíbili představitelé MŠMT, že s uvážením připomínek předloží novou verzi zásad pro jednání RK v dubnu 2011.

Na zasedání RK 7. dubna 2010 prezentoval náměstek V. Růžička hlavní principy nových zásad spočívajících v tom, že v souladu s dlouhodobým záměrem rozvoje vysokých škol je cílem finanční politiky MŠMT ukončení kvantitativní expanze, podpora kvality a diverzifikace veřejných vysokých škol. Po obsáhlé diskusi přislíbilo MŠMT předložení třetí verze zásad do 15. května 2010 a jejich finální projednání na zasedání RK dne 16. června 2010.

V dohodě s předsedou ČKR P. Fialou vyzval místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální V. Havlíček všechny členy ČKR k zaslání připomínek k podkladovému materiálu pro jednání RK nazvanému "Návrh nových pravidel financování veřejných vysokých škol ve variantách". Na základě připomínek, které došly od členů ČKR do 4. června 2010, zpracoval V. Havlíček materiál nazvaný „Připomínky České konference rektorů k zásadám financování a pravidlům stanovení rozpočtu veřejných vysokých škol pro rok 2011 a další“, který byl náměstkovi V. Růžičkovi zaslán 10. června 2010.

Na zasedání RK dne 16. června 2010 náměstek V. Růžička konstatoval, že přestože pravidla nejsou dokonalá a že ne všechny připomínky byly uspokojivě vypořádány, byl nastoupen správný nový trend, který umožňuje pro rok 2011 projednávání zásad uzavřít a před koncem června školám akceptovaný počet studentů rozeslat. Pro rok 2012 a další se předpokládají menší korekce navržených zásad na základě zkušeností z aplikace zásad pro rok 2011.

Vzhledem k tomu, že končící vláda stále pokračovala v přípravě státního rozpočtu na rok 2011, navštívil místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální V. Havlíček 1. července 2010 ministra financí E. Janotu a předal mu námítky proti výrazné redukci rozpočtu veřejných vysokých škol spolu s materiálem „Vývoj výkonů a financování vzdělávací činnosti veřejných vysokých škol“. Ministr Janota věcné argumenty uznal a slíbil předat všechny materiály svému nástupci.

Na základě žádosti předsedy ČKR P. Fialy došlo 19. srpna 2010 k pracovnímu setkání Předsednictva ČKR s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy J. Dobešem. Za ČKR se zúčastnili všichni členové Předsednictva ČKR a tajemnice ČKR. Za MŠMT kromě pana ministra mj. jeho první náměstek K. Hajn, zodpovědný za výzkum a vysoké školství. Ministru školství, mládeže a tělovýchovy byly ze strany ČKR předány dva zásadní materiály a to (1) Idea reformy terciárního vzdělávání, (2) Vývoj financování veřejného vysokého školství a regionálního školství. Písemnou zprávu o průběhu a výsledcích jednání zaslal operativně předseda ČKR elektronicky všem členům ČKR.

Dne 9. září 2010 došlo k pracovnímu setkání předsedy ČKR P. Fialy a místopředsedů V. Havlíčka a V. Hampla s předsedou Vlády ČR P. Nečasem. Předmětem jednání byl především rozpočet vysokých škol ČR pro rok 2011 a financování vysokého školství ČR obecně. Premiér vyslechl pozorně všechny argumenty proti razantnímu snížení rozpočtu veřejných vysokých škol o 2,3 mld. Kč, avšak s ohledem na deficit státního rozpočtu odmítl snížit redukcí, dokud nebude nastartována reforma vysokoškolského systému. Toto své stanovisko premiér zopakoval v přítomnosti ministra J. Dobeše na setkání s Předsednictvem ČKR při příležitosti Slavnostního zahájení akademického roku 2010/2011 vysokých škol ČR 4. října 2010 na Západočeské univerzitě v Plzni.

Ministr J. Dobeš na mimořádném zasedání Komory rektorů veřejných a státních vysokých škol ČKR 4. října 2010 na Západočeské univerzitě v Plzni sdělil, že zůstávají v platnosti zásady financování veřejných vysokých škol pro rok 2011 schválené na zasedání RK 16. června 2010. Dále uvedl, že bude hledat všechny možnosti, jak uvedenou redukcí rozpočtu veřejných vysokých škol eliminovat. Požádal v této souvislosti ČKR o delegování zástupců do pracovní komise náměstka K. Hajna pro financování vysokých škol. ČKR delegovala do uvedené pracovní komise rektory P. Fialu, V. Hampla, V. Havlíčka, L. Chaloupku, I. Mathého, K. Raise a V. Večerka. Zasedání uvedené pracovní komise se uskutečnilo v Kostelci nad Černými lesy 27. října 2010. Výsledkem byla obecná doporučení pro přípravu pravidel pro financování v letech 2012 a dalších.

S ohledem na ohrožení kofinancování informačních zdrojů ze strany MŠMT po ukončení programu INFOZ v roce 2011 schválilo Předsednictvo ČKR stanovisko připravené místopředsedou ČKR V. Havlíčkem, požadující pokračování uvedeného programu, resp. jeho nahrazení programem obdobného rozsahu. Toto stanovisko bylo zasláno ministru školství, mládeže a tělovýchovy J. Dobešovi.

25. listopadu 2010 projednal Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR vládní návrh státního rozpočtu. Na zasedání vystoupil předseda ČKR P. Fiala s požadavkem navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol a poslancům předal podklad o vývoji financování veřejných vysokých škol v posledních letech připravený místopředsedou ČKR V. Havlíčkem. Výbor napříč politickými stranami doporučil navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol pro rok 2011 o 1 mld. Kč (pro částečnou eliminaci snížení o 2,3 mld. Kč). Rozpočtový výbor sněmovny toto navýšení nedoporučil, avšak v závěrečném hlasování Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila poslanecký návrh premiéra P. Nečase na navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol o 1 mld. Kč.

Poslední zasedání RK v roce 2010 proběhlo 15. prosince 2010. RK projednala návrh rozpočtu veřejných vysokých škol na rok 2011 a první pracovní návrh Zásad financování a pravidel stanovení rozpočtu veřejných vysokých škol pro rok 2012 a další. Oba materiály (rozpočet 2011 a zásady 2012) byly zaslány všem rektorům k připomínkám. Připomínky k rozpočtu

2011 zaslalo šest rektorů a všechny byly v plném znění zaslány na MŠMT 31. prosince 2010. Přípomínky k zásadám pro rok 2012 došly od třinácti rektorů, byly komprimovány do společného stanoviska připraveného místopředsedou ČKR V. Havlíčkem a spolu s připomínkami jednotlivých rektorů v plném znění zaslány na MŠMT 14. ledna 2011.

Vnější záležitosti

Nejdůležitější vnitrostátní schůze, zasedání, konference, jednání s předsedou Vlády ČR, s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy, s Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR a s dalšími orgány a institucemi v rámci ČR:

37. schůze Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Praha, 13.1.2010. Schůze se za ČKR zúčastnil předseda ČKR P. Fiala. Informováni byli všichni členové ČKR a kdokoliv, kdo o to projevil zájem, se měl možnost schůze zúčastnit.

Zasedání Rady pro reformu vysokoškolského vzdělávání (RRVV). Praha, 15.1.2010. Prvního zasedání nově jmenované RRVV, v jejímž čele je Prof. Ing. Rudolf Haňka, MA, Ph.D., se zúčastnili členové ČKR P. Fiala, J. Málek a K. Rais. RRVV se během roku 2010 pravidelně scházela dle plánu práce; výstupem práce RRVV byl mj. návrh možných reformních kroků směřující ke změně zákona o vysokých školách.

12. schůze Podvýboru pro vědu a vysoké školy Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Praha, 23.2.2010. Schůze se za ČKR zúčastnili místopředsedové ČKR V. Havlíček, L. Chaloupka a K. Rais.

Výroční konference „Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost aneb Vzdělání pro každého“. Praha, 24.3.2010. Byli pozváni všichni členové ČKR a mohli se zúčastnit podle vlastního uvážení.

Zasedání Reprezentativní komise pro rozpis rozpočtu veřejných vysokých škol. Praha, 7.4.2010. Na zasedání byli zváni členové Reprezentativní komise delegovaní ČKR P. Fiala, V. Hampl, V. Havlíček, I. Mathé, K. Rais, V. Večerek. Podkladové materiály pro jednání mají k dispozici všichni členové ČKR.

Návrh kandidátů ČKR na členství v Radách podprogramů Programu ALFA. Brno, 19.4.2010. Z pověření místopředsedy ČKR pro oblast tvůrčích činností V. Hampla byl odeslán předsedovi Technologické agentury K. Klusáčkovi návrh kandidátů ČKR na členství v následujících Radách podprogramů Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje ALFA: Podprogram 1 – Progresivní technologie, materiály a systémy. Podprogram 2 – Energetické zdroje a ochrana a tvorba životního prostředí. Podprogram 3 – Udržitelný rozvoj dopravy.

XVI. valné shromáždění Učené společnosti ČR. Praha, 17.5.2010. Uvedené akce se za ČKR na pozvání předsedkyně Učené společnosti ČR H. Illnerové z pověření předsedy ČKR P. Fialy zúčastnil místopředseda ČKR pro vnější záležitosti K. Rais.

Seminář Rady vysokých škol k problematice přijímacího řízení na vysokých školách a státních maturit. Praha, 20.5.2010. Semináře se zúčastnili zástupci MŠMT, SCIO a CERMAT.

O semináři byli informováni všichni členové ČKR a mohli se zúčastnit podle vlastního uvážení.

9. Evropské fórum vědy a techniky. Praha, 20.5.2010. Tématem tohoto ročníku byl „Univerzitní výzkum a cesta k inovacím“. Kromě významných zahraničních přednášejících vystoupili na konferenci rektori vysokých škol ČR, členové ČKR: V. Hampl, UK Praha, M. Mašláň, UP Olomouc, I. Vondrák, VŠB-TU Ostrava, Z. Kůs, TU Liberec. Informováni byli všichni členové ČKR a mohli se zúčastnit podle vlastního uvážení.

Slavnostní shromáždění pod záštitou předsedy vlády ČR „Den Evropy – Evropa po Lisabonské smlouvě“. Praha, 5.5.2010. Informováni byli všichni členové ČKR a mohli se zúčastnit podle vlastního uvážení.

Pracovní setkání Předsednictva ČKR s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy. Praha, 19.8.2010. Na základě žádosti předsedy ČKR P. Fialy došlo 19.8.2010 k pracovnímu setkání Předsednictva ČKR s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy J. Dobešem. Za ČKR se zúčastnili všichni členové Předsednictva ČKR a tajemnice ČKR. Za MŠMT kromě ministra mj. jeho první náměstek K. Hajn, jenž byl zodpovědný za výzkum a vysoké školství. Pisemnou zprávu o průběhu a výsledcích jednání zaslal operativně předseda ČKR elektronicky všem členům ČKR. Materiály, které byly ministru školství, mládeže a tělovýchovy ze strany ČKR předány: (1) Idea reformy terciárního vzdělávání, (2) Vývoj financování veřejného vysokého školství a regionálního školství (připravil místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální rektor V. Havlíček).

Setkání rektorů brněnských veřejných a státních vysokých škol s předsedou Vlády ČR. Brno, 7.9.2010. Při příležitosti návštěvy Brna pozval předseda Vlády ČR P. Nečas rektory brněnských veřejných a státních vysokých škol na pracovní oběd, při němž byly diskutovány především otázky rozpočtu vysokých škol a reforem systému terciárního vzdělávání. Po setkání následovala tisková konference předsedy Vlády ČR P. Nečase a předsedy ČKR P. Fialy k aktuálnímu stavu rozpočtu vysokých škol ČR.

Pracovní setkání předsedy ČKR s předsedou Vlády ČR. Praha, 9.9.2010. Ve čtvrtek dne 9.9.2010 v době 14:00–14:30 došlo k pracovnímu setkání předsedy ČKR P. Fialy s předsedou Vlády ČR P. Nečasem. Předmětem jednání byl rozpočet vysokých škol ČR 2011 a financování vysokého školství ČR obecně. Za ČKR se setkání dále zúčastnili místopředseda ČKR pro oblast tvůrčích činností V. Hampl a místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální V. Havlíček. Vzhledem ke krátkosti času, který byl k dispozici, doporučil premiér, aby za ČKR jednali tři zástupci, nikoliv celé Předsednictvo ČKR, jak požadoval předseda ČKR.

Pracovní setkání Předsednictva ČKR s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy. Praha, 17.9.2010. Témata, o kterých Předsednictvo ČKR jednalo s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy (17.9.2010, 8:00–9:00, Praha, MŠMT): (a) Financování vysokých škol, (b) Evropské strukturální fondy, (c) Mimořádné zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

Zasedání pracovní komise MŠMT pro financování vysokých škol. Kostelec nad Černými lesy, 27.10.2010. Za ČKR se zasedání zúčastnilo šest ze sedmi zástupců ČKR (P. Fiala, V. Havlíček, L. Chaloupka, I. Mathé, K. Rais, V. Večerek), jeden (V. Hampl) se z neodkladných pracovních důvodů omluvil.

Zasedání pracovní komise MŠMT pro financování vysokých škol. Praha, 9.11.2010. Za ČKR se zasedání zúčastnilo šest ze sedmi zástupců ČKR (P. Fiala, V. Havlíček, L. Chaloupka, I. Mathé, K. Rais, V. Večerek), jeden (V. Hampl) se z neodkladných pracovních důvodů omluvil.

Výroční konference Technologické agentury ČR. Praha, 13.12.2010. Předsedu ČKR na této konferenci zastupoval místopředseda ČKR pro vnější záležitosti K. Rais.

Zasedání Reprezentativní komise pro rozpis rozpočtu veřejných vysokých škol. Praha, 15.12.2010. Zasedání poradního orgánu náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství bylo svoláno na 15.12.2010. ČKR je v tomto orgánu zastoupena šesti rektory veřejných vysokých škol (P. Fiala, V. Hampl, V. Havlíček, I. Mathé, K. Rais, V. Večerek). Na programu jednání byl návrh rozpočtu veřejných vysokých škol na rok 2011 a první pracovní návrh Zásad financování a pravidel stanovení rozpočtu veřejných vysokých škol pro rok 2012 a další.

Vybrané mezinárodní aktivity:

Zasedání Rady Evropské univerzitní asociace (EUA Council). Brusel, 28.-29.1.2010. Za ČKR se zúčastnili místopředseda ČKR pro vnější záležitosti J. Málek a tajemnice ČKR M. Fojtíková.

Konference „Presentation of the Trends 2010 Report“. Vídeň, 11.3.2010. Této jednodenní akce se na pozvání Evropské univerzitní asociace za ČKR zúčastnili místopředseda ČKR pro vnější záležitosti K. Rais a tajemnice ČKR M. Fojtíková. Podkladové materiály „Trends 2010 Report: A decade of change in European Higher Education“ mají všichni členové ČKR k dispozici.

Zasedání ministrů školství Evropy. Budapešť-Vídeň, 11.–12.3.2010. Za ČKR se zasedání zúčastnil předseda ČKR rektor P. Fiala. Závěrečný materiál „Budapest-Vienna Declaration on the European Higher Education Area“ mají všichni členové ČKR k dispozici.

Zasedání Rady Evropské univerzitní asociace (EUA Council). Sevilla, 25.–26.3.2010. Za ČKR se zúčastnili místopředseda ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální V. Havlíček a tajemnice ČKR M. Fojtíková.

Kongres EAIE 2013 v Praze – žádost o podporu ČKR. Brno, 7.6.2010. Předseda ČKR P. Fiala obdržel 7.6.2010 žádost ředitele pro marketing a obchod agentury CZECH-IN s. r. o. A. Pejsara o podporu snahy dosáhnout toho, aby se kongres EAIE (European Association of International Education) konal v roce 2013 v Praze. Předseda ČKR požádal o vyřízení žádosti místopředsedu ČKR pro vnější záležitosti K. Rais, který připravil podklad pro reakci předsedy ČKR. Reakce předsedy ČKR, v níž je vyslovena podpora ČKR uvedenému kongresu, byla odeslána žadateli 15.6.2010. Ředitel Pejsar sdělil 21.6.2010 předsedovi ČKR, že Praha byla vybrána pro pořádání kongresu EAIE až pro rok 2014 a že má zájem o osobní setkání, při němž by mohly být probrány možnosti spolupráce s ČKR na tomto významném projektu.

Zasedání pracovní skupiny Evropské univerzitní asociace (EUA) „EUA Research Policy Working Group“. Istanbul, 11.6.2010. Zasedání, kterého se za ČKR zúčastnil místopředseda ČKR pro oblast tvůrčích činností V. Hampl, bylo věnováno především diskusi o obsahu 8. výzkumného rámcového programu (8th Research Framework Programme).

AUCC/ACE/EUA 12th Transatlantic Dialogue on Higher Education in Turbulent Times. New York University, New York City, 25.–28.6.2010. Za ČR se akce zúčastnil místopředseda ČR pro oblast tvůrčích činností V. Hampl.

Spolupráce českých a ukrajinských vysokých škol. Kyjev, 23.8.2010. Předseda ČR P. Fiala byl požádán Velvyslanectvím ČR na Ukrajině o pomoc v navázání partnerství a spolupráce českých a ukrajinských vysokých škol. Pokud poskytnou rektori vysokých škol, členové ČR, jejichž vysoké školy s ukrajinskými vysokými školami spolupracují, relevantní informace Velvyslanectví ČR na Ukrajině, bude to velmi vítáno. Zároveň by bylo možné nabídnout těm vysokým školám, které by o spolupráci s ukrajinskými partnery měly zájem, pomoc při navázání kontaktů s vhodnou univerzitou/fakultou.

Zasedání Rady Evropské univerzitní asociace (EUA Council). Palermo, 21.10.2010. Zasedání se za ČR zúčastnili předseda ČR P. Fiala a tajemnice ČR M. Fojtíková.

Nominace kandidátů ČR na členy Výkonného výboru Evropské univerzitní asociace (EUA Board). Brusel, 27.10.2010. ČR stejně jako všechny ostatní Konference rektorů, které jsou řádnými kolektivními členy EUA, byla vyzvána, aby do 15.11.2010 navrhla kandidáty na členství ve Výkonném výboru Evropské univerzitní asociace (EUA Board). Současně obdržel předseda ČR P. Fiala dopis od předsedy Portugalské konference rektorů, aby ČR podpořila nominaci portugalské kandidátky na předsedkyni EUA (Prof. Maria Helena Nazaré, stávající členka Výkonného výboru EUA). ČR navrhla jako kandidáta na členství ve Výkonném výboru EUA (EUA Board) V. Hampla, místopředsedu ČR pro oblast tvůrčích činností. Koncem roku 2010 obdržela ČR z EUA zprávu, že se z rozhodnutí nominačního výboru EUA V. Hampl stává oficiálním kandidátem. Volby se uskuteční na Valném shromáždění EUA v dubnu 2011 v Dánsku (Univerzita Aarhus).

Záležitosti legislativní a organizační

V roce 2010 v oblasti legislativní se Česká konference rektorů a její předsednictvo zabývaly především dvěma tématy: reformou terciárního vzdělávání včetně jejich dopadů na hodnocení a zajišťování kvality vysokých škol a postupnými novelizacemi nebo návrhy novelizací zákona o vysokých školách.

Pokud jde o reformu terciárního vzdělávání, ČR do celonárodní diskuse nabídla vlastní zásadní materiál „Idea reformy terciárního vzdělávání“. V něm konstatuje, že skutečná reforma terciárního vzdělávání představuje hlubokou změnu v legislativě, která musí být založena na širokém společenském konsensu, opírajícím se o vyhodnocení politicky neutrální (nebo přinejmenším konsensuální) debaty, a na dlouhodobé vizi rozvoje společnosti. ČR vyjadřuje podporu reformě terciárního vzdělávání, avšak poukazuje na to, že dosavadní návrhy na její provedení (zejména Bílá kniha a její upravované verze) nesplnily její očekávání, a proto vypracovala vlastní ideu reformy, ve které formuluje zásadní postoje k jednotlivým oblastem, které je podle jejího názoru nezbytné do reformy zahrnout.

V otázce novelizací zákona o vysokých školách ČR soustavně připomíná a vyzývá členy Vlády ČR a Parlamentu ČR, aby legislativní změny, které se dotýkají vysokých škol, byly pokaždé s předstihem důkladně projednány s jejich reprezentacemi. Toto se však neděje.

Navíc lze konstatovat, že metoda postupných novelizací, které jsou iniciovány mimo MŠMT, ale i MŠMT samotným, a které jsou motivovány nahodilými událostmi ve vysokém školství

i mimo ně, anebo mediálními tlaky, není šťastná a není založena na věcné koncepci ani politické vizi vývoje vysokého školství.

Naproti tomu lze ocenit práci MŠMT na novém Dlouhodobém záměru MŠMT pro oblast vysokých škol, který je věcně podložen a je veden určitou vizí. ČKR podporuje koncepční řešení, třeba v podobě zákona o terciárním vzdělávání. Připomíná však, že nelze postupovat tak, že reprezentace vysokých škol budou seznámeny až s návrhy konkrétních ustanovení, ale že je třeba diskutovat s nimi i samotné principy případné nové úpravy.

ČKR se též věnovala činnosti a postavení Akreditační komise. ČKR kontinuálně podporuje a sleduje činnost Akreditační komise, podporuje její nezávislé postavení, avšak současně upozornila na některé diskutabilní kroky Akreditační komise a před konečným jmenováním členů Akreditační komise vyzvala ČKR v červnu 2010 tehdejší ministryni školství, mládeže a tělovýchovy, aby se opětovně zabývala návrhem na její složení.

Plénium ČKR na svém 104. zasedání opětovně vyzvalo členy vlády ČR a Parlamentu ČR, aby legislativní změny, které se dotýkají vysokých škol, byly pokaždé s předstihem důkladně projednány s jejich reprezentacemi. ČKR se též vyjádřila k činnosti a návrhu na složení Akreditační komise. Plénium ČKR schválilo Výroční zprávu o činnosti ČKR za rok 2009, zprávu o revizi hospodaření ČKR v roce 2009, pravidla úhrady provozních nákladů ČKR pro rok 2010 a rozpočet ČKR na rok 2010. Místopředsdou ČKR pro vnější záležitosti byl zvolen Prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, rektor Vysokého učení technického v Brně.

Plénium ČKR na svém 105. zasedání podpořilo ideje reformy terciárního vzdělávání zpracované pracovní skupinou ČKR a uložilo jí zpracovat připomínky členů ČKR do tohoto koncepčního materiálu.

Plénium ČKR na svém 106. zasedání schválilo svůj materiál „Idea reformy terciárního vzdělávání“. ČKR vyzvalo MŠMT, aby zpracovalo prováděcí předpis k poslední novele zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb., která zavádí tzv. registr docentů a profesorů.

Plénium ČKR se na svém 107. zasedání usneslo, že ČKR se bude i nadále podílet na reformě terciárního vzdělávání, která však nemůže být primárně založena na úsporách mnohem výraznějších, než s nimiž se musí vyrovnávat okolí vysokých škol (regionální školství, platy ústavních činitelů, výzkum a vývoj v jiných rezortech než MŠMT apod.). Plénium ČKR dále požadovalo, aby MŠMT nadále dodržovalo transparentní pravidla financování veřejných vysokých škol.

Na základě připomínek členů ČKR přijala ČKR dne 19. listopadu 2010 stanovisko k návrhu MŠMT novely zákona o vysokých školách (korigovaná verze z 10. listopadu 2010), v němž upozornila, že s ohledem na proklamovanou přípravu nového zákona o terciárním vzdělávání je řešení úprav zákona o vysokých školách pomocí novelizací nekoncepční a mělo by se týkat výhradně „technických“ otázek. ČKR nesouhlasila s návrhem na zavedení zápisného v podobě, v jaké bylo prezentováno v předkládaném návrhu novely a doporučila zavedení zápisného až v návaznosti na realizaci systému státní finanční pomoci studentům vysokých škol a zejména po vyjasnění, že půjde o trvalé, nikoli krátkodobé řešení. ČKR dále nesouhlasila s návrhem na změnu § 79 – rozšíření o garanta studijního oboru.

V usnesení svého 108. zasedání Plénium ČKR opakovaně vyjádřilo svou vůli podílet se na přípravě reformy terciárního vzdělávání vedoucí k růstu kvality vysokého školství v České republice.

Počet členů ČKR v roce 2010 se oproti konci roku 2009 zvýšil o jednoho, ze 47 na 48 (26 rektorů veřejných vysokých škol, 2 rektori státních vysokých škol, 20 rektorů soukromých vysokých škol). Kancelář ČKR byla poprvé od založení ČKR po celý rok obsazena dvěma pracovníky – tajemnice ČKR RNDr. Marie Fojtíková a asistentka Kanceláře ČKR Mgr. Romana Šnejdrlová. S asistentkou Kanceláře ČKR byl po roce jejího působení v Kanceláři ČKR, 15. října 2010, uzavřen pracovní poměr na dobu neurčitou.

Rok poté (15. prosince 2010), co byla 15. prosince 2009 zveřejněna nová verze webu ČKR, vytvořená ve spolupráci realizačního týmu Masarykovy univerzity, ateliéru vizuální komunikace ExactDesign a Kanceláře ČKR, se podařilo dokončit a zveřejnit inovovaný design webu ČKR, který eliminoval nedostatky verze vzniklé před rokem. Design manuál ČKR, který byl v souvislosti s novým webem ČKR koncem roku 2009 vytvořen, posloužil v roce 2010 jako východisko pro tisk pracovních materiálů ČKR – dopisní papíry s novou hlavičkou ČKR, obálky, komplimentky, vizitky a slohy formátu A4, které byly několikrát během roku 2010 využity pro předání různých materiálů ČKR při pracovních jednáních Předsednictva ČKR s předsedou Vlády ČR a s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2010 byla také zřízena nová stránka webu ČKR nazvaná Fotogalerie ČKR, která zahrnuje veškerou fotodokumentaci shromážděnou a zčásti i vytvořenou Kanceláří ČKR za celou dobu existence ČKR. Jako velmi užitečná se ukázala i další nově zřízená stránka (z podnětu jednoho člena ČKR) určená a přístupná pouze členům ČKR. Jedná se o úložiště všech důležitých a užitečných materiálů, o kterých by měli být všichni členové ČKR informováni a které slouží jako podkladové materiály pro nejrůznější jednání. Výhodou tohoto systému je, že se dá k uloženým, resp. k takto archivovaným materiálům kdykoli bez problémů a zbytečné ztráty času vracet.

Vzhledem ke kvalitám webu ČKR projevila zájem o jeho archivování Národní knihovna ČR (NK ČR). V souvislosti s dohodou, kterou ČKR uzavřela s NK ČR (z podnětu NK ČR), bylo rozhodnuto o umístění loga s nápisem WebArchiv, který dala NK ČR Kanceláři ČKR k dispozici, na úvodní stránce webu ČKR. Současně bylo na tutéž stránku umístěno i logo Evropské univerzitní asociace (EUA) informující o tom, že ČKR je řádným kolektivním členem EUA. Je to obvyklý postup všech evropských Konferencí rektorů, které jsou řádnými kolektivními členy EUA.